

Verksamhetsberättelse för Lappmarkens släkt och bygdeforskare 2019

Styrelse

Styrelsen har under året bestått av:

Ordförande	Carina Strömberg
Vice ordförande	Björn Fahlander
Sekreterare	Gunvår Bäckström
Kassör	Evonne Sandqvist
Styrelseledamöter	Mårten Larsson Kenneth Fjällström Kristine Grönlund

Revisorer	Birgitta Olsson Ulla Almroth
Revisorssuppleant	Torsten Gavelin

Valberedning	Laila Eliasson Lillemor Larsson
--------------	------------------------------------

Webbredaktör	Ingalena Marthin
Redaktör för Tjocka släkten	Laila Eliasson

Ekonomi

Det ekonomiska resultatet för Lappmarkens släkt- och bygdeforskare visar även i år på ett underskott. För ideella föreningar måste i genomsnitt 80 % av intäkterna användas i verksamheten för att föreningen ska få behålla skattefrihet. Arrangemang, öppet hus, medlemstidningen m.m. anordnas för medlemmarnas förnöjelse men belastar naturligtvis också föreningens ekonomi.

Medlemsavgifterna är fortfarande den största intäktsposten, 42 680 kr. Medlemsavgiften har varit oförändrad i många år, 150 kr + 75 kr för familjemedlem. Fr.o.m. 2020 höjs avgiften till 160 kr + 80 kr eftersom föreningarnas avgift till Sveriges släktforskarförbund höjs till 24 kr per medlem. Till Sveriges släktforskarförbund har inbetalats totalt 4 576 kr för 2019.

Kulturellt verksamhetsbidrag har erhållits från Vilhelmina kommun med 5 000 kr. Kommunal serviceavgift har erlagts med 2 000 kr vilket betyder att föreningen utan ytterligare kostnad får disponera lokaler i Folkets hus och Tingshuset. Från studieförbunden Medborgarskolan och Vuxenskolan har erhållits 8 064 kr som bidrag för genomförda studiecirkelar och kulturarrangemang.

Kopieringskostnaderna avser fyra nummer av Tjocka släkten samt årshäften och uppgår till 16 337 kr för 2019. Portot för utskick av medlemsbladet och frakt vid inköp och försäljning av böcker och annat material är en allt tyngre kostnadspost och den sammanlagda kostnaden uppgår 18 424 kr. Fraktkostnaden till släktforskarlagarna i Borås uppgår till 7 404 kr, vilket delas med Bernhard Nordh-sällskapet. Vid försäljning av böcker får kunden betala frakten.

Försäljning av böcker och skrifter

Bokförsäljningen fortsätter att gå bra men föreningens fortsatta ekonomi är beroende av att det tillkommer intressanta böcker att sälja. Försäljningen via boktorget på hemsidan har visat sig vara en fin service för intresserade från andra delar av landet och medlemspris erbjuds alla

medlemmar. Sammanlagt har försäljningen inbringat 32 600 kr, vilket är något mindre än föregående år. Bokverken *Vilhelminaborna*, *Doroteaborna* och *Risbäcksborna* står för den största försäljningen och bland övriga böcker är det främst Kjellströms *Nybyggarliv i Vilhelmina* och årshäften av *Tjocka släkten* som efterfrågas.

Vid Vilhelmina-biennalen i september sålde föreningen böcker för över 7 000 kr till de 125 symposiedeltagarna. Lagom till symposiet kom bidragen från 2017 års föreläsningar ut i tryck med titeln *Nybyggarliv. Berättelser om en tid och en bygd*. I november kom Laila Eliasson ut med sin bok *Berättelser från Vilhelmina* och föreningen ordnade ett välbesökt boksläpp i samband med Arkivens dag.

Medlemsengagemang och medlemsutveckling

Vid årets början hade föreningen 290 medlemmar, vilket under året ökade till 310. Föreningen har många medlemmar utanför södra Lappland, vilket till stor del får tillskrivas *Tjocka släkten* med dess intressanta innehåll.

Föreningens verksamhet är helt beroende av styrelsens och medlemmarnas engagemang och oavlönade insatser. Arvoden utgår ej till styrelsens ledamöter. Föreningens medlemmar har under året på ett utomordentligt sätt arbetat ideellt med utskick av *Tjocka släkten*, medverkat vid öppet hus, sålt lotter och kaffe och ordnat med tekniken i samband med olika evenemang. Vid arrangemang då julgröt, surströmming eller annan förtäring ingår krävs extra insatser från medlemmarna med inköp och förberedelser, servering och efterarbete.

Verksamhet

Årsmöte

Årsmöte hölls lördagen den 23 mars. Dagen började med öppet hus med släktforskarhjälp och efter årsmötet berättade Cuno Bernhardsson från Folkrorelsearkivet i Västerbotten om Ångermanälvens historia.

Styrelsemöten

Styrelsen har under året haft sex protokollförda styrelsemöten. Protokollen finns utlagda på föreningens hemsida med åtkomst via lösenord.

Medlemsmöten och publika arrangemang

Under året har föreningen anordnat och medverkat i ett flertal arrangemang för allmänheten. Totalt har evenemangen besökts av 507 personer.

- Släktforskningens dag hölls lördagen den 19 januari med föredrag av Ewa Ljungdahl från Galtje som berättade om sockenlappar. Föreningen hade även öppet hus med släktforskarhjälp, lotteri, fikaservering och visning av gamla foton.
- I samband med www-arrangemanget höll föreningen öppet hus med släktforskarhjälp fredag och lördag 15-16 februari. Arrangemanget besöktes av sammanlagt 91 personer under de båda dagarna.
- Måndagen den 27 mars gjorde föreningen en vårutflykt till café Skogsblommorna i Skog. Där serverades paj och tipsrad med frågor om byns historia.
- Nybyggårveckan ordnades i år en vecka senare än tidigare år. Fredag och lördag 12-13 juli höll föreningen öppet hus med släktforskarhjälp. Totalt kom 54 besökare, många utsocknes med rötter i södra Lappland.
- Föreningen var under veckan även samarrangör tillsammans med Vilhelmina bibliotek när Kjell-Åke Lundström visade och berättade om sin stora databas under rubriken *Nybyggare och samer i arkiven*.
- Torsdagen den 29 augusti gästades föreningen av författaren och Augustprisvinnaren Magnus Västerbro som berättade om sin bok *Svälten*. Västerbro hade hämtat en del

händelser från Vilhelminatrakten och för sin research besökte han Vilhelmina sommaren 2016. Carina Strömberg och Ingalena Marthin guidade runt i kommunen och besökte på hans önskemål Bertil Holmgren och Lars Åke och Karin Holmgren i Skansholm. Han önskade också besöka Anita Johansson för att få se Giddes, där svälten hemsökte familjen under de stora svagåren. Författarbesöket lockade hela 51 pers till Folkets hus.

- Kulturarvsdagen lördagen den 7 september berättade Laila Eliasson om Lisa Johansson under rubriken *Torparungen som blev ulltavlans moder*.
- Den sjunde Vilhelmina-biennalen anordnades den 23-24 september 2019 på Hotell Vilhelmina med ett innehållsrikt program med många kvalificerade föreläsare. Biennalen var välbesökt och inte heller detta år räckte platserna till för alla intresserade.
- Lördagen den 19 oktober anordnades ett Alla Tiders-arrangemang, också på Folkets hus. Margoth Elfving som forskat om Örträskfinnarna berättade om tiden då de första nybyggarna kom från Finland till byn Örträsk i Lycksele lappmark.
- Lördagen den 9 november var det Arkivens dag i hela landet och föreningen ordnade årets sista öppet hus med släktforskarhjälp i Tingshuset. Temat för året var *Gömt och glömt i arkiven* och vad kunde då passa bättre än att Laila Eliasson presenterade sin bok *Berättelser från Vilhelmina*.
- Måndagen den 25 november arrangerades säsongsavslutning med julgröt tillsammans med Bernhard Nordh-sällskapet i Volgjöstugan i Kyrkstan. Förutom lotterier och en frågetävling visades bilder från de båda föreningarnas aktiviteter under året och dragspelare från Vilhelmina och Åsele underhöll med sång, julvisor och många fina dragspelslåtar.

Studiecirklar och kurser

- Sveriges släktforskarförbund anordnade en kursledarkurs i Östersund den 14-15 september, tre medlemmar i föreningen fick tillfälle att utbilda sig. Mårten och Lillemor Larsson och Kristine Grönlund deltog och kunde sedan anordna kurser på hemmaplan.
- En nybörjarkurs i släktforskning genomfördes med fem avsnitt under november-december med de nyutbildade kursledarna.
- Intresset för släktforskning med hjälp av DNA har ökat i hela landet, så också i Vilhelmina. Två studiecirklar under ledning av Anneli Ighil genomfördes under året och flera av dem som topsade sig i samband med Peter Sjölund's besök i hösten 2017 fick möjlighet att fördjupa sina kunskaper i ämnet.
- Inventering och fotografering av gravstenar på Vilhelmina församlings kyrkogårdar pågår löpande. Foton och uppgifter läggs in på Rötter www.rotter.se/gravstensinventeringen och är sökbara på för- och efternamn, födelse- och dödsdatum m.fl. sökord. Totalt har nu 1256 gravstenar lagts in från Vilhelmina nya, Vilhelmina gamla, Vilhelmina norra samt Dikanäs och Fatmomakke kyrkogårdar.

Släktforskar dagar och riksstämman

Årets släktforskarstämman och släktforskar dagar hölls i Borås fredag och lördag 24-25 augusti. Tillsammans med Bernhard Nordh-sällskapet medverkade föreningen med ett bokbord som bemannades i skift av sammanlagt sju medlemmar. Kostnaderna för föreningens monter och deltagande i släktforskar dagarna delades lika mellan föreningarna. Bidrag söktes från Vilhelmina kommun, men avslogs tyvärr av kommunstyrelsens arbetsutskott trots värdet för kommunen av föreningarnas medverkan vid det stora nationella arrangemanget. Broschyrer och information från Turistbyrån i Vilhelmina delades ut till besökarna som sammanlagt uppgick till ca 5000 personer. En tipsrad med dragning varje dag och priser i form av böcker hade också ordnats.

Vid deltagande i Sveriges Släktforskarförbunds årsstämma och samrådskonferens ersätter förbundet ombudens resor för kostnader över 500 kr. Antalet ombud på stämman beräknas utifrån föreningarnas medlemstal och eftersom Lappmarkens släkt- och bygdeforskare hade

LAPPMARKENS SLÄKT- OCH BYGDEFORSKARE

under 300 medlemmar vid årets början kunde vi bara sända ett ombud, som i år var Gunvår Bäckström. Carina Strömbergs resor i samband med dessa arrangemang och förbundsstyrelsens sammanträden ersätts direkt av förbundet och belastar inte föreningens ekonomi.

Samarbete med föreningar och studieförbund

Lappmarkens släkt- och bygdeforskare har under året fortsatt samarbetet med Bernhard Nordh-sällskapet och föreningarna har traditionsenligt anordnat höstupptakt och julgröt tillsammans. Föreningen har under året medverkat i arbetet med nybyggarveckan och vinterarrangemanget [www, Wilhelmina Winter Weekend](http://www.wilhelmina.se).

Föreningen deltar också i styrgruppen för *Alla tiders Vilhelmina* tillsammans med Västerbottens museum, Vilhelmina folkbibliotek, Vilhelmina museum, Vilhelmina kommuns fotoarkiv och Vualtjeren Saemien Siebrie.

Föreningen har representation i styrelserna för Bernhard Nordh-sällskapet, Johan Nordlander-sällskapet och Sveriges släktforskarförbund. Medborgarskolan har välvilligt lämnat stöd till föreningens studiecirklar och kulturarrangemang och i samband med föreläsningar på Vilhelmina-biennalen bidrog även Studieförbundet Vuxenskolan.

Medlemsbladet Tjocka släkten och hemsidan

Tjocka släkten med Laila Eliasson som redaktör har kommit ut med fyra nummer under 2019. Samlingshäften av Tjocka släkten har tryckts upp för vardera åren 2011 - 2019 och säljs för 100 kr/st. För åren 2010-2013 har medlemsbladen även lagts ut på hemsidan och är fritt tillgängliga för läsning.

Flera medlemmar har under året bidragit med artiklar, som i den mån de uppgår till max två sidor publiceras i Tjocka släkten. Mer omfattande artiklar publiceras på hemsidan under rubriken Föreningsinformation/Läsarnas bidrag. Hemsidan med Ingalena Marthin som webbmaster uppdateras löpande med aktuella aktiviteter och nya böcker på Boktorget, där också beställningar kan göras.

Sammantaget kan vi se tillbaka på ännu ett positivt och aktivt år för Lappmarkens släkt- och bygdeforskare. Vi tackar alla medlemmar och besökare som stödjer föreningens verksamhet.

Vilhelmina 21 mars 2020

Carina Strömberg
ordförande

Björn Fahlander
vice ordförande

Gunvår Bäckström
Sekreterare

Evonne Sandqvist
Kassör

Kenneth Fjällström
Styrelseledamot

Kristine Grönlund
Styrelseledamot

Mårten Larsson
Styrelseledamot

Ingalena Marthin
Styrelseledamot